

ARNHEMISCHE SCOURANT.

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal
's weeks wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag,
Woensdag, Donderdag, Zaterdag en Zondag, is
f 5 in de drie maanden.

DINGSdag 10 AUGUSTUS.

De prijs der Advertentien is, per lijn tot vijf
regels, f 1.00, en voor elke daarboven 20
centen, behalve 35 centen voor elke
plaatsing.

De kieswetten.

Niet enkel het Strafwetboek is bij ons een waar Penelope's werk: maar niet minder is het de wetgeving, bij welke, ingevolge artikel 6 der grondwet, de oefening van het stemregt in de steden en ten platten lande, benevens de bevoegdheid, om aan provinciale en plaatselijke besturen deel te nemen, moet geregeld worden. In elke zitting bijna, sedert 1840, werd een ontwerp voorgesteld, doch het mogt de eer eener openbare beraadslaging niet genieten. En ook, inderdaad, is het ontwerpen van goede wettelijke regels op dit hoogst belangrijk punt onder de tegenwoordige grondwet eene onmogelijkheid. Zoodra men handen aan het werk wil slaan, struikelt men over andere artikelen der grondwet, welke de magt, bij artikel 6 gegeven, zoo beperken, dat deze tot niets wordt. Wij danken dit aan de ellendige grondwetsherziening van 1840, aan de hardnekkigheid, met welke men zich toen alleen tot het onvermijdelijke bepaalde.

De heer VAN RANDWIJCK heeft eene nieuwe poging gewaagd en ten gevolge van zijnen wensch zijn zijne ontwerpen in openbare beraadslaging gekomen. Of zij aangenomen zullen worden, is onzeker. Wanneer men het voorloopig en algemeen verslag leest, zou men dit voor volstrekt onmogelijk houden. De groote meerderheid der leden heeft de ontwerpen niet alleen onvoldoende, maar strijdig met de grondwet geacht, een groot aantal heeft zich zelfs met het onderzoek der enkele bepalingen niet willen inlaten. Dit zou overal, waar men handelt, gelijk men spreekt, iets beteekenen: bij ons beduidt het niets, want het behoort tot de Nederlandsche beginselen tegen te spreken en voor te stemmen. Dat het dus aan eenige leden niet aan uitvlugten ontbreken zal, om de Kamer, in tegenspraak met haar meermalen uitgedrukt gevoelen, te doen handelen en eene zitting, zoo bedroevend als er in lange jaren geene was, op eene wijs, harer waardig, te doen eindigen, spreekt van zelf.

Men behoeft slechts even de grondwet in te zien, om te begrijpen, hoe onmogelijk het is, hier eene voldoende wet te maken. Hoewel toch artikel 6 der grondwet beveelt, dat de oefening van het stemregt in de steden, waartoe toch ook wel het benoemen van de leden der pro-

vinciale staten, voor die steden zitting zullende hebben, behooren zal, bij de wet zal geregeld worden, werpt artikel 130, in zijne laatste lijnen, daartegen eene hinderpaal op en laat die regeling over aan de stedelijke reglementen. Men heeft dus, volgens de grondwet, de alderzonderlingste ongelijkheid: plaatselijke reglementen regelen het kiesregt voor de provinciale staten en de wet zal dan het plaatselijke kiesregt regelen.

Zoo belet de grondwet-zelve eene algemeen, zelfs door mannen, aan de behoudende partij niet vreemde, als noodzakelijk erkende verbetering aan te brengen: regtstreeksche verkiezingen voor de vertegenwoordiging. Nu benoemen stemgerechtigden kiezers, welke wederom de leden van den raad verkiezen. Artt. 131 en 132 der grondwet beletten de wet dit te veranderen. Zoo maakt de grondwet die kiezers-collegiën tot vaste ligchamen, welke niet enkel voor de keus bijeenkomen, maar voor eenen bepaalden tijd blijven. Men kan dit bezwaar bij de wet verminderen, — wegnemen mag men het niet. Maar één gevoel bestaat er over de ongerijmdheid, om de leden van den raad, dat is de stedelijke vertegenwoordiging en daarenboven kies-collegie voor de provinciale staten, voor hun leven te doen aanstellen. Doch ook hieraan schijnt, volgens artikel 130 der grondwet, de wet niet te gemoet te kunnen komen, maar moet dit aan de plaatselijke reglementen gelaten worden.

Wat nut, nu, zal eene wet, tegen welke zoo gewigtige bezwaren blijven bestaan, — eene wet dus, welke niemand hoegenaamd bevredigen kan — aanbrenge? Hoe zal zij dit vooral, wanneer verscheidene harer bepalingen den teruggaanden geest van ons bestuur, welke ook over den minister van binnenlandsche zaken is nedergedaald, aanwijzen?

De algemeene klagt over ons kiesstelsel is, behalve zijne menigvuldige takken, dat het in te uitsluitenden geest is opge maakt. De minister zegt, het uitgebreid te hebben; die uitbreiding heeft weinig om het lijf. Hij heeft wel voor den census het patentregt mede doen rekenen, maar dien nu ook zoo zeer verhoogd, dat eene groote menigte, welke heden stemgerechtigd en kiesbevoegd zijn, bij de invoering der wet ophouden zullen het te wezen. Het aantal stemgerechtigden en

kiezers mag hetzelfde blijven in 's Hertogenbosch, Arnhem, 's Gravenhage, Haarlem, Middelburg, Utrecht, Zwolle en Assen; het moge iets toenemen in Rotterdam, Amsterdam, Leeuwarden en Groningen, — waartoe hun, welke reeds in het bezit van het regt waren, dit ontnomen? Terwijl men overal het kiesregt, zoo veel mogelijk, uitbreidt, wil men het hier binnen hetzelfde cijfer houden en alleen op andere personen overbrengen. De census rust op het vermoeden, dat zij, welke dien opbrengen, genoegzaam inzicht hebben en belang stellen in de publieke zaak, om hun het doen benoemen van kiezers of raadsleden te kunnen toevertrouwen. Welk bewijs heeft de minister aangevoerd, dat men diezelfde mate van vertrouwen als vroeger niet meer in hen, welke men een regt, dat zij thans hebben, ontnemt, mag stellen? Waarom niet zoo velen bijgevoegd, welker opvoeding of rang in de maatschappij het vermoeden van geschiktheid tot het doen eener goede keus met zich brengt?

Wij zouden niet eindigen, wanneer wij al de hinderpalen wilden aanwijzen, door welke de grondwet het vaststellen eener goede wet op dit punt onmogelijk maakt; of wanneer wij den behoudenden, teruggaanden geest wilden aantoonen, waarin het ontwerp van den heer VAN RANDWIJCK is opgesteld. Wij gelooven ook, dat dit niet noodig zal wezen. Eerst hadden wij het voornemen, geheel over de zaak te zwijgen; het kind des ministers scheen ons een doodgeboren. Nu het echter in beraadslaging kwam, scheen ons geheel stilzwijgen bij zoo belangrijk een onderwerp niet goed te verdedigen. Wij hopen, dat de uitkomst ons zal toonen, dat, zoo dat kind al niet in de geboorte gesmoord is, het echter door de Kamer is begraven.

Moet intusschen de zaak zoo blijven? Moet een onderwerp, zoo gewigtig als dat dezer ontwerpen, zonder regeling blijven? Wie ziet niet, dat dit niet mag? Aan zulk eene regeling echter behoort herziening der grondwet vooraf te gaan: want, zonder deze, zal het tot stand brengen dier wetgeving immer een Penelope's werk blijven; tenzij de Kamer zich zoo geheel aan het ministerie verkiest over te geven, dat zij elk monster, uit der ministers brein ontsproten, als eene goddelijke Minerva wil aanbidden.

Buitenlandsche berigten.

ITALIE.

Van de Italiaansche grenzen, 2 aug. Een brief uit Rome spreekt van een (later weersproken) gerucht, dat een priester, die in het pauselijk paleis was binnengedrongen, in hechtenis genomen is en dat men bij hem twee geladene pistolen en een dolk gevonden heeft. Er wordt echter niet anders bijgevoegd. De staats-secretaris *Ferretti* legt veel ijver aan den dag, om de plannen van *Pius IX* te ondersteunen; men houdt *Ferretti* voor een man, die beter weet door te tasten dan *Gizzi*. De afkondiging van het reglement voor de burgerwacht te Rome, en voor de overige steden in den kerkelijken staat, is op handen.

PRUISSEN.

Koningsbergen, 3 aug. Een hooge beambte heeft zich in ons casino dezer dagen zulke scherpe uitdrukkingen veroorloofd over de bekende verklaring der 138 leden van den landdag, dat zelfs de officieren, die daarbij tegenwoordig waren, tegen den ambtenaar opstonden. Daar de drie leden van den landdag, uit onze stad afgevaardigd, behooren tot het getal der 138 door den ambtenaar beleedigde leden, zal men eerstdaags daarover een geding ter zake van injurie verwachten, en, naar men zegt, moet een der afgevaardigden uit de provincie, die daarbij tegenwoordig was, mede daaraan deel nemen. De algemeene aandacht is dan ook op dit belangrijke onderwerp vooral gevestigd.

Keulen, 7 aug. In onderscheidene tuinen hier zijn, sedert den 1sten dezer, reeds gekleurde druiven te zien.

— Een Berlijnsch handelshuis heeft aan onderscheidene spoorweg-directiën het volgende opmerkelijk aanbod gedaan: Het bood, namelijk, aan, om aan de raziën van alle personen-wagens gratis zijden gordijnen te leveren. De bepaling der kleuren soude alleen aan de respectieve directiën overgelaten worden; het bewuste huis stelt als voorwaarde, alleen, dat het den bekleedsels zoo dikwijls doenlijk gratis moge hernieuwen en de directiën zich verbinden zullen, zich, in de eerste vijftig jaren, door niemand anders, dan door gezegd huis, die zijden gordijnen te laten schenken. En wat is nu het doel met dit grootmoedig aanbod? Die gordijnen zouden met advertentiën worden bedrukt en het bewuste handelshuis zich alzo een' waren *Stoompost* scheppen.

ENGLAND.

Londen, 5 aug. De verkiezingen zijn nog in gang. Bij het vertrek van den post wist men te Londen reeds den uitslag van 417 verkiezingen; 234 der nieuwe leden behoorden tot de Whigs, 73 tot de partij van sir *Robert Peel* en 110 tot de partij der beschermende regten. De heeren *Brown* en *Charles Villiers* zijn zonder tegenstand door het zuidelijk deel van het graafschap Lancaster gekozen; beiden zijn leden geweest van het bestuur der vereeniging tegen de korenwetten. De heer *Benjamin A. Isaëli*, een van de hoofden der beschermende partij, is herkozen door het graafschap Buckingham.

— Volgens berigten uit Ierland, koesterde men ernstige vrees voor de rust te Dungharvan, gedurende de verkiezing van den heer *Scheil*, lid van het kabinet. Deze kandidaat heeft tot mededinger den eigenaar van het blad *Cork Examiner*, bekend voorstander van den *repeal*. De bevolking van Dungharvan was tot op het uiterste opgehitst.

— *Carter*, de beestentemmer, die in 1808 enige weken in Londen, in 35-jarigen leeftijd overleden is, was in Engeland geboren. Reeds in zijne jeugd was de eigenschap bij hem bemerkbaar, die hem eens zoo beroemd zoude maken. Reeds als knaap had hij eene kleine menagerie van gevaarlijke, door hem onschadelijk gemaakte dieren. Zijne eerste heldendaad was het vangen van een' levenden wolf, dien hij in één nacht tijds tam maakte. Van daar ging hij met een' wilden leeuw naar Amerika, dien hij insgelijks op de reis temde. In Amerika vertoende hij voor het eerst zijne kunst voor geld en in het openbaar en voor het toen verdiende vele geld kocht hij zich meerdere dieren aan. In Engeland teruggekomen, verviel hij in schulden en toen eindelijk de gerechtsdienars bij hem kwamen, om hem naar de gevangenis te leiden, opende zijn konings-

tijger de deur. Men kan begrijpen, hoe spoedig de bedienden der justitie, het, op een loopen zettenden. De schuldeigers werden bereesd voor een zoo goed bewaakten schuldensar en toegerender. Zijn geheim, hoe hij zoo spoedig de wilde dieren gehoorsaam en onderwerpen wist te maken, heeft hij in het graf medegenomen.

FRANKRIJK.

Paris, 5 aug. Men heeft heden ter beurze veel gesproken van eene verandering van ministerie, en men noemde daarbij de volgende namen: den heer *Molé* voor buitenlandsche zaken, president van den raad; *Thiers*, binnenlandsche zaken; *Bignon*, financiën; *Bugeaud*, oorlog; *Billault*, justitie.

— Het schijnt thans zeker te zijn, dat de koningin *Isabella* aan *Espartero* de teruggave heeft aangeboden van zijne waardigheden en titels, benevens den post van gezant te Londen, mits hij binnen een jaar geen' voet in Spanje zette. *Espartero* moet echter geweigerd hebben, eenige verbindtenis van dien aard aan te gaan.

— Uit Toulon schrijft men van den 31sten juli, dat het stoomfregat de *Labrador* plotseling uit die haven is vertrokken, om den prins van *Joinville* eene dépêche over te brengen, welke in den afgevoeren nacht uit Parijs voor hem was aangekomen. Men gelooft, dat zij in betrekking staat tot de gebeurtenissen, welke thans in Italië plaats hebben, en op eene stellige wijze wordt zelfs verzekerd, dat de *Labrador* den prins van *Joinville* het bevel overbrengt, om dadelijk met zijn eskader naar Toulon terug te keeren. Het schijnt, dat de tegenwoordigheid van ons eskader op de Italiaansche kusten, op het oogenblik, waarin Oostenrijk van dien kant eene dreigende houding aanneemt, bezwaren heeft opgeleverd.

— Men schrijft uit Toulouse, dat de instructie in de beruchte zaak van de dubbele misdaad, welke in der tijd in het gesticht van de broeders der christelijke leer aldaar op het meisje *Cécile Combettes* bedreven is, thans is ten einde gebracht. Op betel van de raadkamer van den 30sten juli zijn de personen van *Pierre Bonafons* en *Arajon*, broeders van dit gesticht, en *Conte*, naar de kamer van beschuldiging vervozen, als bewerkers of medeplichtigen van de misdaden, welke zoo grooten indruk op de openbare meening hebben te weeg gebracht. De vrouw *Roumagnac* is in vrijheid gesteld.

Paris, 6 aug. De zitting van de Kamer der Pairs is heden bij den aanvang zeer onstemmig geweest. In de zitting van gisteren, had de heer *Robert*, minister van justitie, den heer *Dubouchage*, welke het verzoek van den heer *Warnery*, tot onderzoek van de concessie voor mijnen in Algiers, had ingeleverd, te gemeet gevoerd, dat dese heer *Warnery* geen gahoon verdiende en daar de heer *Dubouchage* niet voldoende ingelicht was, om hierop te antwoorden, had hij moeten swijgen. Maar na de vergadering heeft de heer *Dubouchage* onderzoek gedaan en voldoende ophelderingen ontvangen aangaande de gegrondheid van het beweren des heeren *Warnery*, dat hij gedelegeerde was, niet van eene mededingende maatschappij, maar van verscheidene aanzienlijke inwoners van de stad Bona in Algiers. Met de bewijzen, hiervoor in handen, kwam nu de heer *Dubouchage* tegen het besluit van gisteren, om tot de orde van den dag over te gaan, op een vaer heijg nit tegen de slachte praktijken in Algerië, waaraan de spreker nu niet meer twijfelde. Hij werd tot de orde geropen en te midden van eene groote verwarring is de Kamer tot de orde van den dag overgegaan.

BELGIË.

Brussel, 6 aug. De door het gouvernement gedane pogingen om de scheepvaart op de Indië te begunstigen, hebben reeds gelukkige uitkomsten getield. Zoo zal de Belgische drie-master *Emanuel*, eerst uit Londen, op den 15den september weder derwaarts vertrekken. Dit schip had, ondanks vele wederwaardigheden, en nadat het noodzaak was, om de straten Riouw, Carimata, Bouton, Patt, Gilloho en het naauw van St. Bernardin te passeren, te einde te Manila te komen, de reis afgelegd binnen 9 maanden, en eene zeer rijke lading aangebragt.

Binnenlandsche berigten.

Amsterdam, 7 aug. De staat van de sterkte der

koloniën der maatschappij van weldadigheid, be droeg op den 1sten juli: in de gewone koloniën 2666, Ommerschans 2401, 1ste gesticht Veenhuizen 2031, 2de gesticht 2185, 3de gesticht 2320, Wateren 102, algemeene directie 37, totaal 11741; hetwelk op den 1sten juli jl. in de genoemde koloniën, volgt, belijp: in de gewone koloniën 2674, Ommerschans 2575, 1 gesticht Veenhuizen 2026, 2 gesticht 2175, 3 gesticht 2319, Wateren 96, algemeene directie 36, totaal 11901.

Amsterdam, 8 aug. Bij koninklijk besluit van augustus jl. zijn tot den zijtak van den ijzeren spoorweg van Amsterdam naar Arnhem, uitgaande van het station Utrecht, langs Gouda tot Rotterdam, een eene vertakking nabij laatstgenoemde stad, leidende naar de rivier de Maas, ten behoeve van de Nederlandsche Rijn-spoorweg-maatschappij gevestigd te Amsterdam, ten algemeene nutte ontoeigend een aantal eigendommen, zoo als die op de registers van het kadaster voorkomen, op het terrein zijn afgebakend en bij dit besluit worden aangewezen.

Gravenhage, 6 aug. Morgen of, overmorgen wordt Z. K. H. prins *Frederik der Nederlanden* in deze residentie terug verwacht. Hoogstdezelve zal naar men verzekert, de zebaden gaan gebruiken.

Gravenhage, 7 aug. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is beraadslaagd over het ontwerp van wet, tot vaststelling der begrooting van uitgaven voor de landsdrukkerij over 1848 en 1849.

Nadat de heeren *van Panhuys* en *van Twist* daarover het woord hadden gevoerd, en Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken, de voordragt had verdedigd, is deselve met algemeene stemmen aangenomen.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van 7 augustus.

In deselve is aan de Kamer hulde gedaan van het IVde deel der *Godenkwaardigheden uit de geschiedenis van Gelderland*, uit onuitgegeven oorkonden te samengesteld. — Plaatsing in de boekerij.

De beraadslagingen worden geopend over het ontwerp van wet, tot vaststelling der begrooting voor de algemeene landsdrukkerij over 1848—1849.

Bij stemming is het ontwerp met algemeene stemmen aangenomen.

Daarna is beraadslaagd over het nieuwe opstel van titel IV van het eerste boek des Wetboeks van Strafrecht, handelende: van *daders*, *mededaders*, *medeplichtigen* en *begunstigers van misdrijf*.

Het ontwerp wordt aangenomen met eene meerderheid van 44 tegen 5 stemmen. Tegen hebben gestemd de heeren *van Goltstein*, *Duijmaer van Twist*, *Luzac*, de *Kempnaer* en *van Leeuwen*.

Daarna is, zonder beraadslaging, met algemeene stemmen aangenomen het ontwerp van wet, strekkende tot verhooging van hoofdstuk VIII der staatsbegrooting over 1847 (*Departement van Marine*).

De aankondelijke commissie der Kamer heeft, bij monde van den heer *Luzac*, verslag gedaan op een bij de vergadering ingekomen en in hare handen gesteld, op den 1sten jhr. mr. de *Rosch Kemper*, houdende verzoek, dat de gedrukte stukken der Kamer voor een leger, tegen betaling, verkrijgbaar worden gesteld. De commissie heeft uit het besluit der vergadering, om het adres in hare handen te stellen, reeds gemeend te mogen scheid, dat zij het doel van het adres alreeds goedkeurt, maar dat zij, alleen wensch ingelicht, te worden nopens de wijze, waarop het zou kunnen worden bereikt. De commissie treedt hieromtrent in ontwikkeling, ten einde aan te toonen, dat eene epperslakkig heugte euvendige en gewenschte zaak, groote mogelijkheid en omslag oplevert. De commissie kan alzo niet adviseren, om gevolg te geven aan het door den adressant gedane verzoek, naar zij verheugt zich, dat op eene andere wijze, maar zij gelooft, aan het verzoek van den requestant zal worden voldaan. Immers zij heeft van den minister van binnenlandsche zaken, met wien zij zich ten deze in betrekking gesteld heeft, vernomen, dat er met den aanvang der volgende zitting in dit opzigt van de *Nederlandsche Staats-Courant* eene andere berigting zal worden gegeven, zodat, al hetgeen hetrefst het verhandelde in de Kamer, of de gedrukte stukken buiten deselve, tusschen de regering en de Kamer gewisseld, in eene afzonderlijke reeks bijvoegsels, tot die courant behoorende, zullen worden opgenomen, welke ver-

zamelings, ook afzonderlijk voor een ieder verkrijgbaar zal worden gesteld. Op die wijze zal dienstvolgens, naar de huishoudelijke commissie vermeent, aan den wensch van den adressant geheel worden voldaan. Overeenkomstig het voorstel der commissie wordt besloten, het ingezonden adres neder te leggen ter griffie.

De heer Nap brengt een uitvoerig verslag uit over de in handen eener bijzondere commissie gestelde rekening wegens de ontvangsten en uitgaven voor en ten behoeve van het bijzonder fonds tot vermindering der uitgaven voortvloeiende uit de koloniale van behoeftigen in de koloniën der Maatschappij van Weldadigheid, ingesteld bij de wet van 10 februari 1844 (Staatsblad no. 7) en wel over de dienst van 1845. — Wordt besloten deze stukken ter griffie neder te leggen, en het gedane verslag te doen drukken.

De commissie tot de verzoekschriften heeft verslag gedaan:

I. Bij monde van den heer Egter: op een adres nopens de uitvoering der wet van 29 nivôse XIIIde jaar, wegens de opvoeding ten koste van den staat van een zoon uit huisgezinnen, met zeven kinderen bestaande. — Orde van den dag.

II. Bij monde van den heer Nap: op een adres van ingezetenen van Winterswijk, houdende bezwaren tegen eenen hoofdelijken omslag in die gemeente, waarover zij zich reeds, doch te vergeefs, tot het kollegie van gedeputeerde staten hunner provincie hebben gewend. — Daar dit onderwerp uitsluitend tot de bevoegdheid der administratieve magt behoort, wordt ook nopens dat adres overgegaan tot de orde van den dag.

20. Op een adres van 28 ingezetenen uit het arrondissement Winschoten, houdende bezwaren tegen de aanhangige voordragten van wet betrekkelijk het stemrecht. — Ter griffie.

30. Op een adres van gedeputeerde staten der provincie Overijssel, die daarbij mededeeling doen van het request aan den koning, waarbij genoemde staten aan Z. M. verzoeken, dat, gedurende tien jaren, uit 's rijks middelen aan die provincie eene ondersteuning worde verstrekt, en wel tot uitvoering van een groot plan tot kanalisatie. — Aangezien zoodanig voorstel nog wel niet van de zijde der regering gedaan is, maar zou kunnen gedaan worden, zoo stelt de commissie voor en de Kamer besluit, het adres ter griffie neder te leggen.

III. Bij monde van den heer Lyklama: Op een adres uit Vriesland, betrekkelijk de afschaffing van den accijnz op het gemaal, voor zooveel de rogge aangaat. — Ter griffie.

IV. Bij monde van den heer van Leeuwen: Op een adres uit 's Gravenhage, waarbij geklaagd wordt over rechtweigering, over handelingen van eenen politie-beambte, die in dat adres aangeklaagd wordt van misdeed, valsheid, in geschriften, enz. — Orde van den dag.

V. Bij monde van den heer Borski: op een adres van den heer G. T. N. Suringer en anderen leden van het bestuur der vereeniging tot bevordering der belangen van den boekhandel, te Amsterdam, houdende bezwaren tegen de bepalingen, voorkomende in het IIde boek van het Wetboek van Strafrecht, betrekkelijk de drukpers. — Ter griffie en verzending van een afschrift van het adres aan den minister van justitie.

Op voorstel van den president, wordt besloten, de beraadslagingen over de ontwerpen van wet, strekkende tot uitvoering van artikel 6 der grondwet nopens het stem- en kiesrecht, te bepalen op aanstaanden maandag, des morgens ten 10 ure.

Daarna is de openbare vergadering veranderd in eene zitting met gesloten deuren.

— Aanstaanden maandag zal de Tweede Kamer beraadslagen over de ontwerpen van wet, strekkende tot uitvoering van artikel 6 der grondwet, nopens het stem- en kiesrecht. Dit zal de laatste beraadslaging in de Kamer, gedurende de tegenwoordige zitting zitting zijn. Men verneemt, dat de gewone zitting der Staten-Generaal, van 1846-1847, in de aanstaande week, door Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken, op last des konings zal worden gesloten.

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft gedurende de afgelopen week, onderscheidene zittingen gehouden. Zij is ook beden vergaderd geweest. 's Gravenhage, 7 aug. Men verneemt, dat Z. M.

de koning tegen de helft dezer maand de residentie zal verlaten om gedurende eenigen tijd tot het doen eener reize afwezig te zijn.

— Z. K. H. prins Hendrik heeft sedert eenige dagen hoogstedelsk nieuw hùel, in het Voorhout betrokken.

Rotterdam, 7 aug. Voor eenige dagen werd bij den heer Terborch, silber-kantbender achter de beurs alhier, eenig snoeisel van vijfstaiverstukken als monster te koop aangeboden, om 's wekelijks eenige ponden te kunnen leveren. Meden avond ten 9 ure werd het pastijje ronde afgesneden randen van deze munt, wegende circa 8 oncen, geleverd door een onbekende. De commissaris van politie, Jansen, hiervan verwittigd, wachtte den koopman af ten huize van gemelden heer, doch deze geen sint hebbende, dat de eerste bij de afrekening tegenwoordig was, meende zich door de vlugt te moeten redden, maar werd hierin verhinderd en in de verzekerde bewaring gesteld. Ten gevolge dezer arrestatie is gisteren avond laat een inval gedaan bij v. t. H., houdende een boter- en kaaswinkel, op de Visscherdijk alhier, alwaar genoegzame bewijzen van deelneming aan muntschennis, schenen voorgehanden te zijn, om ook den bewoner van het huis dadelijk in arrest te nemen.

Dordrecht, 7 aug. Omtrent het, op den 23sten dezer alhier te houden, schuttersfeest kunnen wij nog melden, dat uit de provinciën Noord- en Zuid-Holland, Gelderland, Zeeland en Utrecht schuttersgezelschappen ter mededinging zijn genoodigd, terwijl de met lof bekende harmonie-gezelschappen Euterpe hier ter stede en Sempre Harmonia van Rotterdam, welke zich bij dit feest afwisselend zullen doen hooren, den beminnaren der toonkunst eenige genoegeijke uran voorspellen. De optogt door de hoofdstraten der stad, waarmede de feestviering wordt geopend, zal zonder twijfel, even als het feest zelf, zeer luisterrijk zijn, daar moeite noch kosten worden gespaard, om dit doel te bereiken; terwijl de ontwerpers van het concours reeds nu het genoegen hebben, te onder vinden, dat zij van alle zijden krachtadig worden ondersteund. Het zeer matig gestelde entree-geld waarborgt hun, dat ook vele beminnaren van handboog en toonkunst, elders woonachtig, zich op dien dag binnen Dordrechts grijze wallen zullen doen vinden.

Groningen, 7 aug. Men verneemt, dat, ter vervulling van de betrekking van hoogleraar aan de akademie, opgevoelen door het overlijden van den heer Limburg Brouwer, door curatoren aan den koning een tweetal is aangeboden, waarop geplaatst zijn de heeren dr. van Heerde, rector te Amersfoort en dr. Riedel, conrector aan de Latijnsche school te Groningen.

Vlissingen, 5 aug. Z. K. H. prins Hendrik der Nederlanden wordt aanstaanden zaterdag hier verwacht, om maandag met het onder hoogstedelsk kommando gestelde fregat, de prins van Oranje, eens zeetogt naar Edimburg te doen.

— Wij vernemen, dat op het laatst dezer maand ter reade dezer stad, een rooi wedstrijd van de leden der koninklijke Nederlandsche Yacht-Club zal plaats hebben, en er deswege bij de hier aanwezige leden reeds bepaalde aanschrijving soude zijn ontvangen.

Goos, 5 aug. Ten gevolge onzer berigten aangaande de veldrechten en den oogst in deze streken, kunnen wij mededeelen, dat hooi, vlas, rogge, gerst en erwten, bij het gunstige weder in de jongste dagen, bekwaam zijn binnengehaald; dat mede het zaaddorschen intgenooch geheel is afgelopen, en dat men reeds hooi en daar een begin met het snijden der tarwe gemaakt heeft. De droogte is vooral gunstig geweest voor de erwten, en men houdt het er voor, dat dezelve insgelijks weldadig was voor de aardappelen, waarin het kwaad niet is toegenomen en weinig schade gedaan heeft. De meeste rakkars zijn vrjgebleven. Hoe zich de winteraardappelen honden zullen, als ver regen komt, (waarnaar, voor de weilanden, drinkwater, enz., verlangd wordt) is nog niet te bepalen.

Langste nieuwstijdingen.

Arnhem, 20 aug. De paus heeft aan alle generaals, bisschoppen, provinciaalen en andere hoofden der geestelijkheid eene circulaire doen geworden,

ten doel hebbende de wegruiming van bestaande misbruiken en de herstelling der tucht.

— Men kent heden (6 augustus) te Londen 460 keuzen; 247 daarvan behooren tot de liberale partij, 132 tot de protectionisten en 81 tot de peelliten.

De heer William Somerville is te Brugheda herkozen met eene meerderheid van slechts 3 stemmen. — De heer Maurice O'Connell, tweede zoon van Daniel O'Connell, is te Tralee herkozen geworden. Te Sligo is ook de heer Somers, de kandidaat der herroeping, herkozen. De opgehitste bevolking heeft niet gedoogd, dat er zich een ander tot kandidaat stelde. Zeker heer Dixon, welke het gestocht wilde beklommen, om de menigte aan te spreken, heeft men dermate bejegend, dat hem het hooft is verbrijzeld geworden.

— De heer Parmentier heeft appel aangeveend van het vonnis in eerste instantie van 7 mei ll., bij hetwelk verworpen werd zijn eisch, — tegen den generaal Despans-Cubières en de heeren Renaud, Mellet, van Gobbelschroy, Henry en Pinto de Arango, — tot uitgifte of storting van twee millioenen als prijs voor actiën en tot teruggave van twee duizend actiën in de mijnen van Gouhenans.

Deze zaak is gebragt voor de eerste kamer van het koninklijk hof

— De geruchten eener ministeriële crisis (in Spanje) verheffen zich weer en met meerdere bepaaldheid dan vroeger. Eenige personen beweren, dat een invloedrijk lid der progressistische partij naar la Granja was ontboden geworden en belast met de samenstelling van een nieuw kabinet. Dit gerucht verdient nog bevestiging. In de hogere kringen zeide men, dat de markies de Viluma bij hare Majesteit was geroepen met het doel, om hem de leiding der zaken op te dragen. Ook dit verdient bevestiging.

— Men zegt, dat de uit Portugal komende troepen, welke eergisteren Madrid moeten zijn binnenge trokken, bevel hebben gekregen, sich naar Navarre te begeven.

Indien wij een bericht uit Madrid mogen gelooven, zou de koninklijke residentie la Granja het tooneel eener nieuwe scène geweest zijn, welke zeer geschikt is, om eenige dagen voedsel te geven aan de gesprekken in hogere kringen. De generaal Serrano is verdwenen en ziehier, waaraan men zulks toeschrijft. De officieren van het garnizoen te la Granja, verantwoordigd over de houding en toon, welke de generaal tegenover hen aannam, hebben hem eene beleediging toegedawd; eenigen zelfs voegen er bij, dat zij hem verzekerd hebben, besloten te zijn, hem in een tweegevecht te ontmoeten en hem, bij weigering, te doen vermoorden. De generaal moet getracht hebben zijne tegenstanders af te schrikken, door sich in de kazerne te vertoonen; maar hij is daar ontvangen geworden met gemor en gefluit, hetgeen hem, schijnt het, heeft doen besluiten la Granja te verlaten. Niemand weet, waar hij sich thans ophoudt.

Engelwerk.

Varia.

's Gravenhage, — augustus.

Rotterdam mag trotsch zijn op deszelfs vertegenwoordiger, den heer HOFFMAN. Zoo door zijn voorstel te doen, als door het niet in te trekken, alhoewel de verwerping blijkbaar te voorzien was, heeft hij blijken van karakter gegeven, gelijk men zeldzaam in onze Kamer aantreft; terwijl hij door zijne verdediging van het voorstel, in de zitting van den 26sten juli, getoond heeft, zoo in kunde en redenering, als in juist besef van staatsregi, onder de eersten van den lande te mogen worden geteld. Ook heeft hij dan de eer genoten, zijne voorstel ondersteund te sien door de geachte leden der Kamer: de heeren BUIJ, VAN GOSSEL, BROMM, DE KEMPENAR, VAN DAM VAN ISSELT, VAN ROSENTHAL, enz. De heer VAN BEEK VOLLENSHEER heeft dese gulpenheid weder laten voorbijgaan, omzich de aanbevelingen, hem, bij zijne benoeming, door het Handelsblad gegeven, waardig te maken. Hij heeft gestemd als een mens, een LYCLAMA, een TELTUS.

Men heeft de aanmerking gemaakt, dat de Staats-Courant, na de vermeerdering van deszelfs personeel, nog luyer en trager is geworden in het mededeelen der verslagen van de zittingen der Kamer. Ik men zulks daaraan te moeten toeschrijven, dat

het uitgebreider personeel thans een whistafeltje zal hebben georganiseerd. Vroeger veeleerden zich een paar bij dat blad aangestelde behouds-neven zeer; mogelijk, dat zij, het smousjassen moede, den wensch naar meerder personeel hebben geuit? Mogelijk ook, dat *Men* een paar neefjes nergens beler wist te stoppen?

Zou *Men* thans ook den *Courrier d'Anvers* in zijne soldij hebben genomen? Herhaaldelijk zie ik thans het bezoldigde blad onzer residentie stukken overdrucken uit het Antwerpsche blad, die veeleerden schijn hebben te 's Hage dan te Antwerpen te zijn vervaardigd. Zoo las men, bij voorbeeld, in het *Journal de la Haye* van den 30sten juli, de volgende woorden, als overgenomen uit den *Courrier d'Anvers*: »Wij bekenen nederig, dat wij ons bepalen »bij het lezen van een half dozijn dagbladen van dat »land (Nederland); maar het schijnt ons, dat het »Hollandsch bestuur regelmatig voortschrijdt, kalme en »regtvaardig, te midden der moeilijkheden, welke »ook dat bestuur op zijnen weg ontmoet; en wij »wenschen van harte, dat het zich handhave op »dien weg, welke die des vredes en der openbare »orde is.»

Och, kom! en welke zijn die half dozijn Nederlandsche bladen, die het Antwerpsche blad zulken goeden dunk van ons bestuur konden doen opvatten?

Het *Amsterdamsche Handelsblad*? de *Arnhem-sche Courant*? het *Journal du Limbourg*? de *Nieuwe Rotterdamse Courant*?

Indien de *Courrier d'Anvers* bovenstaande regelen niet namens »xxx» heeft geschreven, en niet tevens voor den schijn van oorspronkelijk betaald is, zoo noodigen wij denzelfden uit, om ons eens eene opgave te doen van het zestal Nederlandsche bladen, welke geregtigen, om ons bestuur eenig compliment, hoe ook genaamd, te maken. Al de voornaamste bladen van Nederland, wel verre van toe te stemmen, dat deszelfs bestuur regelmatig voortschrijdt, beweren, dat het zich aan allerlei onwettigheden schuldig maakt; alleen doen het mogelijke om te beletten, dat men verder voortschrijde op den heilloozen weg, welke het ingeslagen heeft.

In het artikel *Varia*, voorkomende in de *Arnhem-sche Courant* van 3 augustus is eene drukfout ingeslopen. Men leest er: »ROFRÈDE, die nog slechts van het *Journal de la Haye* leeft;» — in plaats van van leze men voor. Voor het *Journal de la Haye* alleen leeft de heer ROFRÈDE nog; voor ieder ander is hij dood.

De correspondent der *Kölnische Zeitung*, die aan dat dagblad het berigt toezond, hetwelk overgenomen is in de *Arnhem-sche Courant* van den 3den dez, toont zeer weinig bedrevenheid in staatsregt. Aangenomen al, de prins VAN ORANJE wilde afzien van zijn erfregt op den troon — waaromtrent ik niets kan bevestigen — zou zulks volstrekt geen inbreuk doen op de regten van deszelfs oudsten zoon, den erfprins. De prinses VAN ORANJE is veel te verstandig, om zulks te wanen. Volstrekt zonder grond en geenszins uit eene »goede bron» geput hebbende, zegt de voormelde correspondent: »De prinses is »niet bloot voor zich-zelve over dit besluit bezorgd, »maar zij ziet daarin tevens een' inbreuk op de regten van haar' oudsten zoon, den toekomstigen kroonprins.» Indien de prins VAN ORANJE afstand doet van zijn erfregt, zoo is zijn oudste zoon, *suo jure*, en even als ware zijn vader gestorven, kroonprins, eerste erfgenaam van den troon. Mogt alsdan het regentschap worden opgedragen aan zijne moeder, de edele dochter van den koning van Wurtemberg, zoo zou zulks mij zeer heugelijk voorkomen. De prinses VAN ORANJE is eene zeer vrijzinnige vrouw. Vol geest en leven kwam de edele in ons land. Ik hoop, die geest en dat leven zullen er nog niet geheel zijn uitgedoofd; er zou haar nog wel genoeg zijn overgebleven, om aan Nederland een heilzaam regentschap te verschaffen, in afwachting van eenen herstellenden koning. Zoo zou dan weder een WILLEM III voor Nederland kunnen worden, wat een WILLEM III voor Engeland was.

In de *Augsburger Allgemeine Zeitung* van den 29sten juli leest men het volgende berigt uit Luxemburg: »Bij ons wisselen de partijen, de ultramontaansche met den bisschop LAURENT aan het hoofd, en »de liberale, met hare demonstratiën, elkander af, »hakende naar de zegen. De standen (staten) des »lands, dat is, het beschaafde en vermogend-

ste gedeelte der bevolking, hebben de regering »bij een adres gebeden, dat de aanmatigheden der »geestelijkheid mogten worden gestuit, en de regten der leeken worden gehandhaafd overeenkomstig de artikelen des concordats. Als men bedenkt, dat katholieke standen zich aan eenen protestantschen monarch wenden, met eene, volgens vroomsche beginselen, rein kerkelijke petitie, zoo zal men zich wel overtuigd gevoelen, tot welk eene verontrustende hoogte de ultramontaansche aanmatigheden (*Uebergriffe*) moeten gestegen zijn.»

Nu overwege men tevens, dat het aan genoemden bisschop LAURENT is, dat de officieren van 's groothertogs bondscontingent op bijzonderen last van welgemelden groothertog, gelijk de dagbladen melden, schier ongeloofelijke eer hebben moeten bewijzen. En dan besluite men daaruit, welke gevoelens dien groothertog moeten bezielen: een' groothertog, die tevens de koning der Nederlanden is.

Posito: Z. M. wilde nu eens, in laatstgemelde kwaliteit, onze officieren bevelen, om soortgelijke eerbewijzen te gaan afleggen bij den Tilburgschen bisschop, — zouden dan onze officieren gehouden zijn aan die bevelen te voldoen?

Heeft de Nederlandsche militaire dienst iets gemeen met geestelijke pligtingen?

Met eene zeer geringe meerderheid zijn de meeste hoofdstukken der begrooting doorgegaan; met 6 stemmen, bij voorbeeld, de begrooting van buitenlandse zaken; met 5 die van binnenlandsche zaken; en nogtans vermoedt niemand, dat een der betrokken ministers aftreden zal. In elk ander land vraagt een minister het vertrouwen der vertegenwoordiging; in Nederland vraagt hij slechts zijne portefeuille en zijn traktement.

24 tegen 34 leden der Kamer verklaarden aan het ministerie hun vertrouwen te weigeren. Het ministerie schenkt zelf zich het geweigerd vertrouwen en . . . blijft.

Een nieuw blijk is er gegeven, hoe noodlottig een lid der Kamer zijn kan. Drie à vier stemmen, anders uitgebragt, zouden de verwerping eener begrooting, de verwijdering van een' noodlottigen minister ten gevolge hebben gehad. Nu zal de natie nog twee jaren gebukt gaan onder een alledrukkendst budget, nog twee jaren hare financiën blootgesteld zien aan wanorde en onwettigheden van allerlei aard, haar binnenlandsch bestaan aan allerlei gebreken zien lijden, hare buitenlandsche belangen aan de ongeschikste handen toevertrouwd zien, — omdat leden van provinciale staten, onder den invloed van de betrokkene ministers, vertegenwoordigers gelieven te benemen, welke schier eenstemmig door de aatie worden verloochend.

Droeftig lot van Nederland, helaas, om te worden geregeerd krachtens het votum van warhoofden als een' NAGELL, een' KNIPROST, optimisten als een' ROOFT (boven water), staatsmannen als een' BLISWIJK en LIJCLAMA, en belangelooze mannen van onveranderlijk karakter als een' AERBLAKEN en een' BRUCH.

Advertentiën.

Heden overleed, in den onderdom van bijna 78 jaren, onze waarde Vader en Behuwd-Vader **WILLEM MALLINCKRODT**, dankbaar herdacht en hartelijk betreurd door zijne nagelaten betrekkingen.

ARNHEM, den 7den Augustus 1847.

Uit aller naam.

W. L. A. MALLINCKRODT.

† † † Op Woensdag den 25sten Augustus 1847, † † des voormiddags ten 11 ure, zal ten raad- † huize der Stad Zutphen, in het openbaar, worden aanbesteed:

DE VERLICHTING VAN STADS-STRA- TEN, gedurende het Jaar 1848, met patent-olie, zullende ieder licht 1700 uren moeten zijn ontstoken.

VERKOOPING

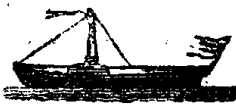
GEREGTELIJKE TOEWIJZING.

Tot rolle van de Arrondissements-Regtbank, zitting houdende te Zutphen, op Donderdag den 9den September 1847, des morgens te 10 ure, van een HUIS en ERF, staande en gelegen in de Baggeroord, binnen Zutphen, kadastraal Sectie F., No. 513.

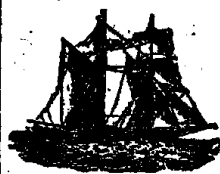
In beslag genomen tot laste des Eigenaars en Bruikers **MARTINUS RUTGER GARRITSEN**, wonende te Zutphen, ten verzoeke van de Handel-Vennootschap, onder de firma van **GEBOEDERS VAN DER VLIET**, gevestigd te Amsterdam, waarvan leden zijn de Heeren **JAN VAN DER VLIET** en **CORNELIS DAVID VAN DER VLIET**, beiden te Amsterdam woonachtig.

Voor de Executanten,
J. L. STEENLACK,
Procureur.

Uit de Hand te Koop:

Een goed onderhouden OVERDEKTE AAK, met compleet INVENTARIS, groot, volgevoerd Meelbrief, 34 Ton, bijzonder geschikt voor de Vaart op Maas, Waal en Rijn. — Te bevragen en te bezichtigen bij **W. VAN ZON**, aan de Pottenschuit, te Rotterdam. — Brieven franco.

AAN

LANDVERHUIZERS

wordt te Rotterdam de gelegenheid aangeboden, eene zekere, goedkoop en allezins spoedige wijze naar de *Verenigde Staten van Noord-Amerika* reizen, en zulks wekelijks per Stoomboot naar Havre, corresponderende op de Pakketbooten naar New-York, New-Orleans, enz.

Nadere inlichtingen omtrent passagiegeld kosten der levensmiddelen, gedurende deze reize, zijn, op franco-aanvragen, te bekomen ten Kantore van **SMITH & COMP.**, te Rotterdam.

Rijn-Stoomboot-vaart

KEULSCHE-MAATSCHAPPIJ

DAGELIJSCH DIENST

Van Arnhem direct naar Keulen, Mainz, Mannheim, Straatsburg en tusschen gelegene plaatsen.

Vertrek van Arnhem, des morgens ten 6 ure (precies) om nog denzelfden avond te Keulen aan te komen.

Deze dienst sluit zich te Duisburg aan den *Köln-Mindener-Spoorweg* en biedt alzoo eene zekere gelegenheid, om tegen 8 uur 30 minuten des avonds te Keulen aan te komen, en met de om 9½ uur van daar vertrekkende Boot deser Maatschappij naar Coblenz, Mainz, Mannheim en Straatsburg verder te kunnen reizen, wordende naar al deze plaatsen directe en Personaal-Kaarten afgegeven, welke groot voordeelen aanbieden.

Aankomst te Arnhem des avonds omstreeks 7 ure, in correspondentie met den laatsten Spoortrein naar Amsterdam en Diligences naar Nijmegen en Zutphen.

Door deze gelegenheid is het mogelijk, goederen van Amsterdam naar Keulen in twee, naar Mainz en Frankfurt in drie, naar Mannheim, in drie en een halven, en naar Straatsburg in vier en een halven dag te verzenden.

Nadere inlichtingen, zoo ook het Tarief van vrachten, in eens van Amsterdam tot Straatsburg en alle tusschen gelegene plaatsen, zijn te bekomen bij den ondergeteekende te Arnhem, de Factor der Nederlandsche Rijn-Spoorweg te Amsterdam en door geheel het Rijk, aan de Kantoren van de Algemeene Expeditie-Maatschappij (**JONKER** Arnhem; Junij 1847.

H. BUDDÉ, G.J.Z.

HERINNERING aan het NEDERLANDSCH-NEDERLANDSCHE ZANGENFEEST, te Arnhem, 14 en 15 Augustus 1847.

FEESTGALOP

voor de Piano,

TORGEWIJD AAN DE VERENIGDE FEESTGENOOTEN DOOR

G. W. DERX.

Prijs 50 Cents.

Te Arnhem, bij G. van ELDIK THIEME.

NB. De Partituren van dezen Galop voor Dans-Orchest zijn mede in afschrift te bekomen à f 2.

WEGWIJZER

IN DE

OMSTREKEN DER STAD ARNHEM.

Eene geheele nieuwe KAART, waarop alle Straaten en Wandelwegen, Buitenplaatsen en Landhuizen sierlijk en nauwkeurig zijn aangewezen.

De Prijs is slechts één gulden en op katoen in étui f 1.25.

Deze Kaart wordt uitgegeven bij den Boekhandelaar **NIJHOFF**, bij wien ook voorhanden is:

WANDELINGEN in een Gedeelte van GELDERLAND, of Geschiedkundige en Plaatsbeschrijvende Beschouwing van de OMSTREKEN DER STAD ARNHEM. Vijfde vermeerdeerde en verbeterde druk. Met eene Plaat. Prijs f 1.50.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 9 Aug. 2 El 0 Palm 9 Duim; gew. 1 D. gov. 0 D.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.